

Vergaderjaar 2008–2009

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 894

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juli 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij vijf fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling inzake strategie van de Europese Unie voor het Oostzeengebied
2. Verordening inzake het op de markt brengen en het gebruik van biociden (22 112, nr. 896);
3. Mededeling inzake Internetgovernance (22 112, nr. 895);
4. Mededeling inzake het internet van de dingen (22 112, nr. 897);
5. Verordening inzake tariefcontingent voor de invoer van rundvlees (22 112, nr. 898).

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: mededeling inzake de strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: mededeling inzake de strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied

Datum Commissiedocument: 10 juni 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 248

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nI&DosId=198335

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: http://ec.europa.eu/governance/impact/cia_2009_en.htm

Behandelingstraject Raad: De mededeling zal besproken worden tijdens de Raad Algemene Zaken van 27 en 28 juli aanstaande. Het is voorzien dat de strategie tijdens de Europese Raad van 29 en 30 oktober 2009 zal worden aangenomen.

Eerstverantwoordelijk ministerie: ministerie van Buitenlandse Zaken

2. Essentie voorstel

De EU-strategie voor het Oostzeegebied beoogt een meer effectieve coördinatie van activiteiten in de regio te bewerkstelligen, waarmee een hogere levensstandaard gerealiseerd kan worden. In het bijbehorende indicatieve actieplan worden maatregelen voorgesteld om dit te bereiken. De strategie heeft betrekking op de acht EU-lidstaten rond de Oostzee. Daarnaast wordt samenwerking met Rusland, alsmede Noorwegen en Wit-Rusland, van belang geacht om de uitdagingen in de regio het hoofd te bieden. De betrekkingen met derde landen dienen bij voorkeur via de Noordelijke Dimensie¹ te lopen. De Commissie is van mening dat één geïntegreerde multisectorale regionale strategie het beste antwoord is op de uitdagingen in de Oostzeeregio. De vier belangrijkste doelstellingen van de samenwerking zijn: beschermen van het milieu van de Oostzee, bevorderen van de welvaart, vergroten van de toegankelijkheid door het versterken van vervoers- en energieverbindingen en verzekeren van veiligheid in de regio (betreft o.a. scheepvaartveiligheid en het bestrijden van de grensoverschrijdende misdaad).

De lidstaten rond de Oostzee kennen grote verschillen in economisch, milieu en cultureel opzicht, maar delen gemeenschappelijke hulpbronnen en zijn in veel opzichten onderling afhankelijk. De strategie beoogt het potentieel van de regio beter te benutten.

De strategie voor het Oostzeegebied kent een macroregionale benadering, en is daarmee een innovatief beleidsinstrument dat v.w.b. eventuele interventies uitgaat van de behoeften van een bepaalde regio. De regio kan in dat opzicht een model zijn voor andere regio's in de EU waar betere coördinatie kan leiden tot meer welvaart en een duurzamer milieu. Tijdens de Europese Raad van 18/19 juni jl. heeft de Raad de Commissie verzocht om in navolging van deze strategie uiterlijk eind 2010 met een voorstel voor een macro-regionale strategie voor het stroomgebied van de Donau te komen

¹ De Noordelijke Dimensie omvat de regio's rond de Oostzee, Noordelijke IJszee en Noordwest Rusland en is een samenwerkingsverband tussen EU-lidstaten, Rusland, IJsland en Noorwegen.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie stelt geen concrete wet- of regelgeving voor. Wel is aan de strategie een indicatief actieplan gekoppeld, waarin «acties» worden voorgesteld op de verschillende aandachtsgebieden van de strategie, alsmede speerpuntprojecten. In zoverre er een oordeel over de bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit kan worden gegeven, is het oordeel positief. De acties betreffen beleidsgebieden waarvoor de EG een bevoegdheid heeft (zoals cohesiebeleid, de strategie voor duurzame ontwikkeling, milieubeleid, het geïntegreerd maritiem beleid en de interne markt). De strategie is een initiatief dat op specifiek verzoek van de betrokken lidstaten tot stand is gekomen. Met het oog op een meer effectieve coördinatie van de activiteiten in de betreffende regio, is sturing vanuit Brussel gewenst. De acties dragen bij aan de optimalisering van de voordelen van het EU-lidmaatschap voor de betreffende lidstaten. De Commissie geeft aan dat enkele van de door haar voorgestelde «acties» uit het actieplan veranderingen in de nationale wetgeving van de lidstaten uit het Oostzeegebied kunnen vereisen. De acties hebben dan ook geen consequenties voor Nederlandse wet- en regelgeving. De strategie moet leiden tot betere afstemming van bestaand EU beleid en fondsen, zoals de structuurfondsen beschikbaar voor de regio. Voor de financiering van dit samenwerkingsverband zullen geen additionele communautaire financieringsinstrumenten worden ingezet. Er zijn geen financiële gevolgen voor Nederland voorzien.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland steunt het streven van de Commissie om te komen tot een geïntegreerde multisectorale strategie voor de Oostzee regio. Het is een strategie die op specifiek verzoek van de betrokken landen tot stand is gekomen. De strategie kan worden gezien als een concreet voorbeeld van territoriale cohesie, waarbij de specifieke kenmerken van een gebied – in dit geval het Oostzeegebied – in hun onderlinge samenhang worden bekeken. Nederland is voorstander van het verbeteren van het milieu en het versterken van de economische samenwerking in de regio. Dit kan het Nederlandse belang in Nord Stream¹ ten goede komen maar ook het Nederlandse bedrijfsleven in bredere zin. Nederland deelt het oordeel van de Commissie dat er geen nieuwe instituties moeten worden opgetuigd voor de implementatie van deze strategie. De Commissie stelt geen additionele communautaire financiering voor in het voorstel. Dat moet wat Nederland betreft ook zo blijven.

¹ Nord Stream is de gaspijplijn die Rusland met de EU zal verbinden via de Oostzee:
<http://www.nord-stream.com/en/>